

straty.pl

IPN

Baza programu „Straty osobowe i ofiary
represji pod okupacją niemiecką
w latach 1939-1945”

**Pamięć
przetrwa
dzięki Tobie.
Pomóż
ją budować!**

**Nie ma w Polsce rodziny,
której hekatomba II wojny
światowej nie zabrałaby
krewnych lub choćby
przyjaciół czy sąsiadów.
Przywrócić ofiarom
tożsamość – to nasz wspólny
obowiązek.**

— dr Karol Nawrocki
PREZES INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ

Szanowni Państwo,

Czesława Kwoka nie miała 15 lat, gdy w marcu 1943 r. została zabita w Auschwitz zastrzykiem fenolu. Krzysztof Kamil Baczyński, wybitny młody poeta i żołnierz Armii Krajowej, poległ od snajperskiej kuli w czwartym dniu Powstania Warszawskiego. Starszy o całe pokolenie Leon Barciszewski, przedwojenny prezydent Bydgoszczy, został rozstrzelany przez Niemców już w listopadzie 1939 r.

Wszyscy oni figurują w bazie straty.pl, gromadzącej informacje o obywatelach polskich zamordowanych i represjonowanych pod okupacją niemiecką w czasie II wojny światowej. Już dziś baza zawiera ponad 5,5 mln rekordów, z czego przeszło 5 mln dotyczy osób znanych z nazwiska: poległych żołnierzy, ofiar egzekucji i obozów zagłady, ale też ludzi wypędzonych z domów, zmuszonych do niewolniczej pracy z dala od rodzin, więzionych w strasznych warunkach w gettach i kacetach.

„[...] musimy zatem wiedzieć / policzyć dokładnie / zawołać po imieniu” – pisał w wierszu *Pan Cogito* o potrzebie ścisłości Zbigniew Herbert. Instytut Pamięci Narodowej realizuje to przesłanie, zgodnie zresztą ze swym ustawowym zadaniem zachowania pamięci „o ogromie ofiar, strat i szkód poniesionych przez Naród Polski”.

Ogólnodostępna internetowa baza straty.pl to niematerialny pomnik wznoszony wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej, którzy cierpieli z rąk niemieckich w czasie II wojny światowej. Ten unikatowy projekt można porównać chyba tylko z bazą ofiar Holokaustu (The Central Database of Shoah Victims' Names), prowadzoną przez izraelski Yad Vashem. Obie bazy znakomicie się uzupełniają, dając wielowymiarowy obraz zbrodni niemieckich z lat 1939–1945.

Nie ma w Polsce rodziny, której hekatomba II wojny światowej nie zabrałaby krewnych lub choćby przyjaciół czy sąsiadów. Przywrócić ofiarom tożsamość – to nasz wspólny obowiązek. Baza straty.pl wciąż jest aktualizowana i poszerzana. Korzystamy z materiałów archiwalnych i prokuratorskich, ale także z danych pochodzących od Państwa. Apeluję o dalsze zgłaszanie informacji o Państwa bliskich poszkodowanych w wyniku niemieckiej okupacji. Żadna ofiara nie powinna pozostać anonimowa.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Walicki', with a long, sweeping flourish extending from the end of the name.

Baza straty.pl została utworzona w ramach programu „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką w latach 1939–1945” zainicjowanego w 2006 r. przez Instytut Pamięci Narodowej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ośrodek „KARTA”.

Powstała w związku z potrzebą udokumentowania strat osobowych Polscy poniesionych w wyniku niemieckiej okupacji podczas II wojny światowej oraz by ocalić od zapomnienia losy tysięcy obywateli II Rzeczypospolitej, którzy w tym okresie zginęli lub byli represjonowani.

W bazie straty.pl zgromadzono informacje na temat 5,5 mln ofiar i osób poddanych represjom, przy czym 5 mln udało się ustalić

z imienia i nazwiska. Jednak nie liczby są tutaj najważniejsze, choć one również nie pozostają bez znaczenia. Za każdym rekordem w bazie kryje się bowiem człowiek ze swoją historią i osobistą tragedią. O tych traumatycznych wydarzeniach zazwyczaj w domach nie rozmawiano lub wspomniano o nich jedynie zdawkowo. Dlatego dzisiaj często nie ma już się kogo o nie zapytać. Niekiedy podczas rodzinnych spotkań można usłyszeć strzępki informacji na temat wojennych losów bliskich. Ktoś wspomni, że dziadek był w obozie albo prababcia została wywieziona na roboty do Niemiec. Wzbudza to nasze zainteresowanie, lecz pomimo dalszych dociekań często nie jesteśmy w stanie poznać ich wojennych historii.

Gdzie zatem szukać odpowiedzi na pytanie o koleje życia naszych rodziców, babć, dziadków i pradziadków? Chcesz dowiedzieć się więcej na temat Ich losów? Teraz możesz to zrobić! Sprawdź w bazie straty.pl.

**Sprawdź w bazie
straty.pl dane o:**

Ofiarach śmiertelnych:

- › poległych żołnierzach, w tym członkach konspiracji i partyzantach;
- › cywilnych ofiarach działań wojennych;
- › ofiarach egzekucji i pacyfikacji;
- › ofiarach gett, więzień i obozów koncentracyjnych.

Osobach ocalałych, które doświadczyły różnych form represji, m.in.:

- › jeńcach wojennych;
- › robotnikach przymusowych;
- › osobach wysiedlonych;
- › osobach ukrywających się;
- › osobach uwięzionych w aresztach, więzieniach i obozach koncentracyjnych, karnych i pracy;
- › nieletnich ofiarach wojny.

Dla kogo jest baza i po co to robimy?

Dla rodzin

› by ułatwić im odnalezienie informacji o losach najbliższych.

Dla zachowania pamięci o ofiarach

› by ocalić od zapomnienia nazwiska i losy Polaków, którzy padli ofiarą niemieckiego terroru.

Dla historyków, badaczy i pasjonatów genealogii

› by pomóc im w prowadzeniu rzetelnych badań naukowych opartych na dokumentach archiwalnych.

Dla instytucji pamięci

› by wesprzeć muzea, stowarzyszenia historyczne i instytuty badawcze w dokumentowaniu zbrodni wojennych oraz realizowaniu projektów upamiętniających ofiary.

Dla edukacji

› by przybliżyć kolejnym pokoleniom tragiczny obraz przeszłości Polski oraz ogrom strat, jakich doświadczyła w czasie wojny.

Jakie dane gromadzimy w bazie straty.pl?

Celem projektu jest stworzenie imiennej listy ofiar niemieckiej okupacji. Dlatego zbierane są wszystkie informacje, które umożliwiają ich identyfikację.

Dotyczy to przede wszystkim danych osobowych, takich jak:

- › nazwisko i imię;
- › data i miejsce urodzenia;
- › imiona rodziców oraz nazwisko rodowe matki.

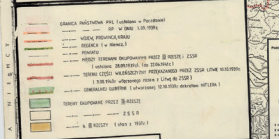
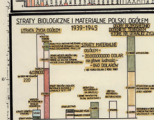
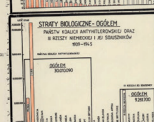
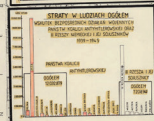
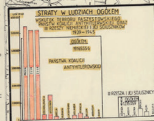
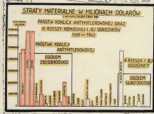
Oprócz tego gromadzone są informacje, które pozwalają ustalić losy osoby podczas wojny, w tym:

- › miejsce i data zatrzymania, osadzenia oraz zwolnienia – w przypadku osób uwięzionych w aresztach, więzieniach, obozach karnych, obozach pracy, obozach koncentracyjnych;
- › numer obozowy – w przypadku więźniów obozów koncentracyjnych;
- › miejsce i data wysiedlenia;
- › stopień wojskowy, przydział, miejsca i daty prowadzenia walk – w przypadku żołnierzy;
- › numer jeniecki, miejsce i data wzięcia do niewoli, osadzenia oraz zwolnienia;
- › miejsce, data, okoliczności i przyczyna śmierci;
- › miejsce pochówku;
- › nazwa organizacji konspiracyjnej, stopień, przydział, funkcja;
- › miejsce i data procesu, stawiane zarzuty, wyrok – w przypadku osób skazanych przez sądy niemieckie;
- › miejsce i data rozpoczęcia oraz zakończenia pracy przymusowej, rodzaj wykonywanej pracy, pracodawca.

Wysiedlanie ludności polskiej podczas okupacji niemieckiej. AIPN, 2972/22

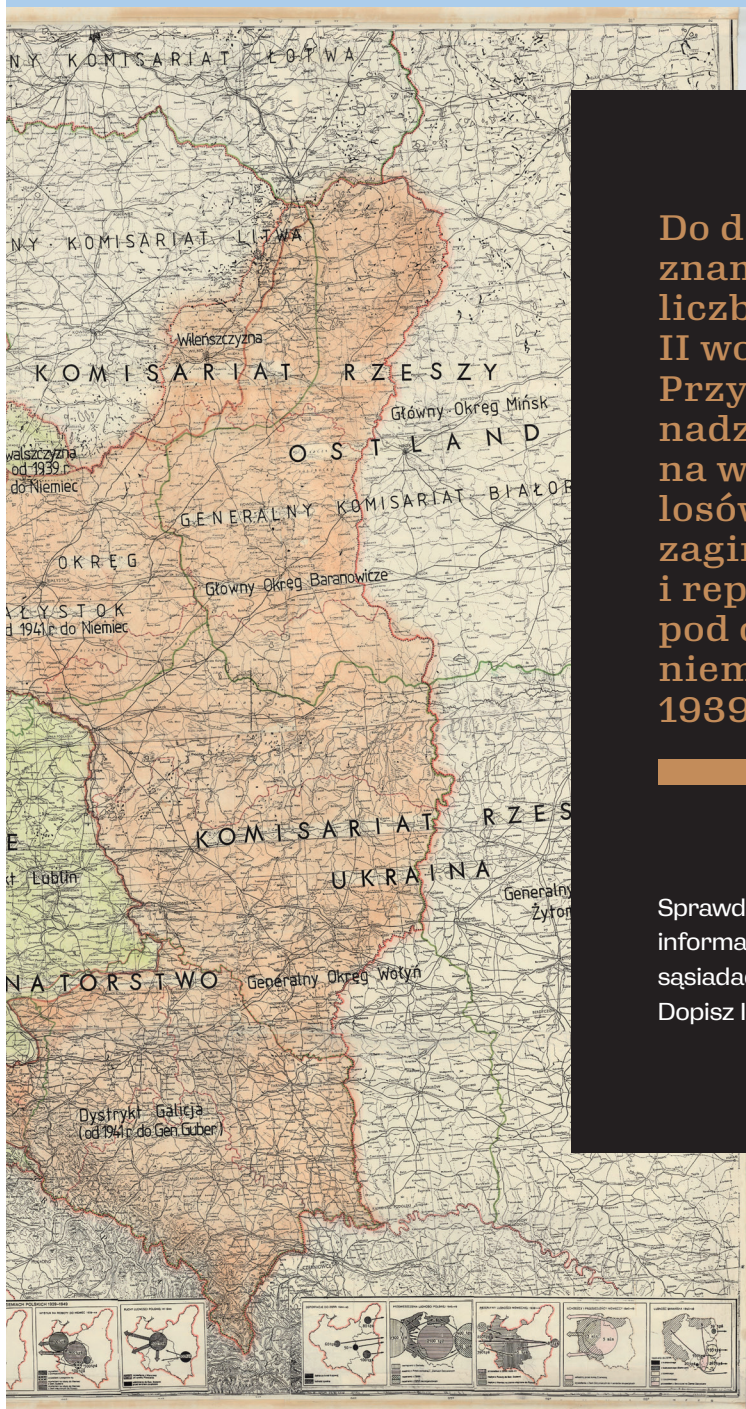

POLSKA 1939-1945

GŁÓWNA KOMISJA BADAŃ I ZBIOCEN
PRACOWNICY NAUCYJNO-PROFESYJNALNI
INSTYTUT NAUKI I SZKOLEŃ

Do dziś nie znamy faktycznej liczby ofiar II wojny światowej. Przywróćmy nadzieję na wyjaśnienie losów osób zaginionych i represjonowanych pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945.

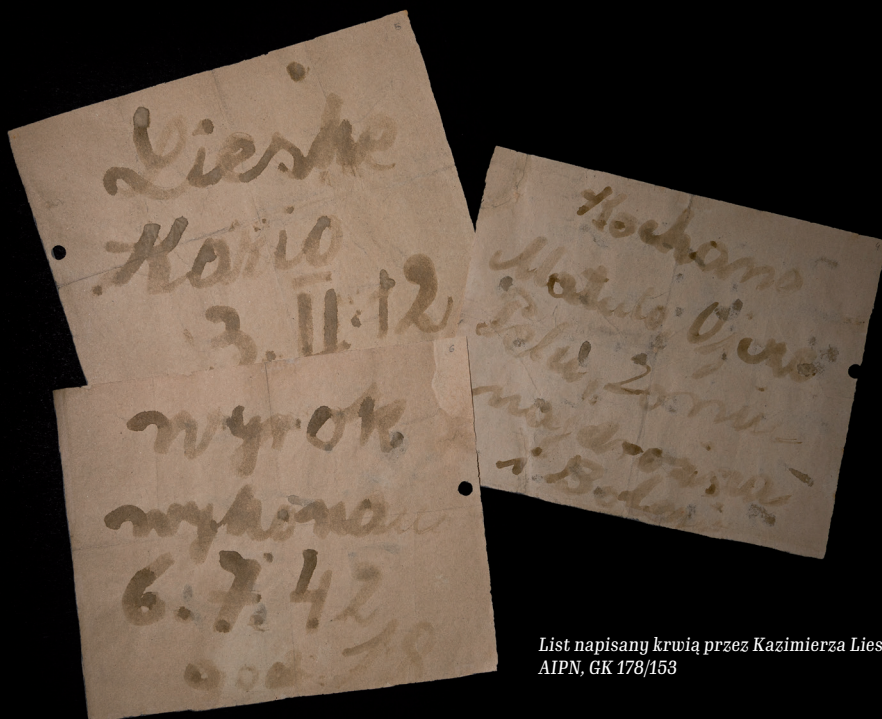
Sprawdź, czy odnajdziesz w bazie informacje o swoich bliskich, sąsiadach, znajomych, bohaterach. Dopisz Ich los!

Mapa okupowanej Polski
1939-1945. AIPN,
GK 167/715

Historie zapisane w rekordach

„Jestem wstrząśnięta po tym, jak dziś przypadkowo znalazłam stronę z listem pożegnalnym napisanym w 1942 r. krwią jednego z moich wujków, o którym zawsze opowiadano mi w dzieciństwie. W dodatku dziś jest dzień jego urodzin” – tak brzmi fragment wiadomości, którą otrzymaliśmy w 2022 r.

Kazimierz Lieske – bo o nim mowa w liście – został skazany przez niemiecki sąd w Poznaniu na karę śmierci za „zdradę stanu” III Rzeszy. 6 lipca 1942 r. – w wieku 30 lat – zgilotynowano go w miejscowym areszcie śledczym. Ostatnie słowa pożegnalne do najbliższych napisał własną krwią.

List napisany krwią przez Kazimierza Lieske.
AIPN, GK 178/153

„Sentek”, „Sontuk”, „Sątek” – dziś wiemy, że za tymi wariantami nazwiska krył się los Tadeusza Zontka. Błędny zapis dokonany przez niemieckie organy bezpieczeństwa i administrację sprawił, że jego rodzina przez wiele lat nie mogła odnaleźć informacji na temat Tadeusza i poznać jego tragicznych losów. Jak widać, baza straty.pl przywraca tożsamość ofiarom i łączy ich losy w jedną historię.

Biogram Tadeusza
Zontka w bazie straty.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Program dokumentacyjny ▾ Szukaj osoby Szukaj po miejscu i rodzaju represji Kwestionariusz Rodo Login

Dane osobowe

nazwisko	Zontek (inne wersje : Sątek ; Sontek ; SONTUK ; Sentek ;)
imię	Tadeusz (inne wersje : Thadeus ;)
pleć	męczyzna
data urodzenia	1914-04-12
miejsce urodzenia	Bóbkice
data śmierci	1942-07-04

Informacje o prześladowaniach

Źródło: Pajki Irena
Mieszkańcy Śląska, Podbeskidzia, Zagłębia Dąbrowskiego w KL Auschwitz Ła
1998
Katowice

uwięzienie	
rodzaj uwięzienia	obóz koncentracyjny
miejsce osadzenia	Auschwitz
data osadzenia	1942
numer	E-1175
data zwolnienia	1942-06-19
dotychczasowe informacje	wp.

Źródło: Polski Czerwony Krzyż
19180

rodzaj represji	zmarł na terenie Niemiec
miejsce śmierci	Brema
miejsce pochówku	Reinberg CC 1876

Źródło: Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej
IPN OK 198/59 s. 4
Wykaz imieniny Polaków pochowanych na cmentarzach niemieckich na terenie Gau Schleswig-Holstein i Gau Hamburg w latach 1940-1945

rodzaj represji	zmarł na terenie Niemiec
data śmierci	1942-07-04
miejsce pochówku	Reinberg
dotychczasowe informacje	Data pogrzebu 6.07.1942

Źródło: Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
groby polskie na terenie Niemiec

rodzaj represji	zmarł na terenie Niemiec
data śmierci	1942-07-04
miejsce śmierci	BREMEN OSTERHOLZ
miejsce pochówku	OSTERHOLZ C.
dotychczasowe informacje	BREMEN

[Powrót](#)

W bazie straty.pl zapisane są historie zwykłych ludzi, którym wybuch wojny przekreślił marzenia o nauce, rodzinie, miłości. Represje dotyczyły każdego – bez względu na wiek, płeć czy też status społeczny. Henryk Ząbek w wieku 16 lat został skierowany do pracy przymusowej w firmie budowlanej w Berlinie. Tam aresztowało go gestapo za antyniemieckie sformułowania, jakie zawarł w liście adresowanym do kolegi w lutym 1943 r. Ząbek przeżył pobyt w niemieckich więzieniach i obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen, w którym przebywał do jego ewakuacji. W grudniu 1945 r. szczęśliwie powrócił do Polski.

*Zdjęcie sygnalityczne Henryka Ząbka.
AIPN, GK 629/7743*

**Pamięć ludzka jest
ulotna, a niespisane
historie z czasem
zacierają się i błedną jak
stare fotografie. Jeśli
chcesz ocalić historię
swojej rodziny, przekaż
informacje do bazy
straty.pl**

Wystarczy, że wypełnisz formularz
dostępny na stronie www.straty.pl

Jeśli potrzebujesz uzyskać więcej
informacji o swoich krewnych, którzy
doświadczyli represji,

wyślij mail:
straty@ipn.gov.pl

lub

napisz:
Instytut Pamięci Narodowej
ul. Janusza Kurtyki 1
02-676 Warszawa
tel. 888 392 983

IPN

Instytut Pamięci Narodowej

ul. Janusza Kurtyki 1
02-676 Warszawa
e-mail: straty@ipn.gov.pl
tel. 888 392 983

Oddział IPN w Białymstoku

ul. Warsztatowa 1A
15-637 Białystok
e-mail: straty.bialystok@ipn.gov.pl
tel. 85 664 57 29

Oddział IPN w Gdańsku

al. Grunwaldzka 216
80-266 Gdańsk
e-mail: straty.gdansk@ipn.gov.pl
tel. 58 511 92 48

Oddział IPN w Katowicach

ul. Józefowska 102
40-145 Katowice
e-mail: straty.katowice@ipn.gov.pl
tel. 32 207 05 02

Oddział IPN w Krakowie

ul. Stefana Czarnieckiego 3
30-536 Kraków
e-mail: straty.krakow@ipn.gov.pl
tel. 12 289 14 58

Oddział IPN w Lublinie

ul. Wodopojna 2
20-086 Lublin
e-mail: straty.lublin@ipn.gov.pl
tel. 81 536 34 22

Oddział IPN w Łodzi

ul. E. Orzeszkowej 31/35
91-479 Łódź
e-mail: straty.lodz@ipn.gov.pl
tel. 42 616 27 15

Oddział IPN w Poznaniu

ul. Rolna 45a
61-487 Poznań
e-mail: straty.poznan@ipn.gov.pl
tel. 61 835 69 20

Oddział IPN w Rzeszowie

ul. Słowackiego 18
35-060 Rzeszów
e-mail: straty.rzeszow@ipn.gov.pl
tel. 17 860 60 04

Oddział IPN w Szczecinie

ul. K. Janickiego 30
71-270 Szczecin
e-mail: straty.szczecin@ipn.gov.pl
tel. 91 484 98 33

Oddział IPN w Warszawie

Plac Krasińskich 2/4/6
00-207 Warszawa
e-mail: straty.warszawa@ipn.gov.pl
tel. 22 530 86 87

Oddział IPN we Wrocławiu

ul. Długosza 48
51-162 Wrocław
e-mail: straty.wroclaw@ipn.gov.pl
tel. 71 326 76 47

Delegatura IPN w Bydgoszczy

ul. Wincentyny Teskowej 1
85-130 Bydgoszcz
e-mail: straty.bydgoszcz@ipn.gov.pl
tel. 52 586 26 25

Delegatura IPN w Kielcach

al. Na Stadion 1
25-127 Kielce
e-mail: straty.kielce@ipn.gov.pl
tel. 41 340 50 73

Delegatura IPN w Olsztynie

ul. Jagiellońska 46
10-273 Olsztyn
e-mail: straty.olsztyn@ipn.gov.pl
tel. 89 521 48 03

Delegatura IPN w Opolu

ul. Augustyna Końskiego 62
45-372 Opole
e-mail: straty.opole@ipn.gov.pl
tel. 77 406 83 21

Delegatura IPN w Radomiu

ul. Żeromskiego 53
26-600 Radom
e-mail: straty.radom@ipn.gov.pl
tel. 48 368 24 20